

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Uppdrag fördjupad analys anpassad skola

Förslag till beslut

- Fördjupad analys av anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola godkänns.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att uppdatera den fördjupade analysen av anpassad skola från 2023. Uppdraget återrapporteras till nämndens sammanträde i november 2025, BUN § 86, 2025-09-18.

Bakomliggande skäl till uppdraget är att anpassad skola har de senaste åren visat relativt stora ekonomiska underskott, detta i relation till att nämnden sedan år 2022 har tillstyrkt budgetförstärkningar motsvarande 12,3 miljoner kronor, vilket borde ha inneburit att anpassad skola skulle ha redovisat årliga balanserade resultat.

Förvaltningen har kartlagt kostnader och elevvolym för åren 2019 till och med 2024 samt prognos för 2025 och även en elevprognos till 2026. Skolformerna grundskola och gymnasieskola är sammanslagna i analysen eftersom det är svårt att för varje skolform separera kostnaderna kopplat till budget och utfall.

Förvaltningens analys gör gällande att

- Antalet elever i anpassad grundskola beräknas framöver att minska och att antalet elever i anpassad gymnasieskola kommer att öka. Den sammanlagda elevvolymen för de bägge skolformerna kommer dock framöver att minska.
- Antalet elever har från år 2023 fortsatt att öka men nettokostnadsökningen har i stort sett avstannat och budgeten har ökat något.
- Nettokostnaden per elev ligger för 2025 på cirka 500 000 kronor.
- Utvecklingen av antal årsarbetare per elev har precis som nettokostnaden avstannat och är över tid minskande.
- Vid en omräkning av nettokostnaden till ett fastpris¹ så kan det ses att kostnaden per årsarbetare har minskat sedan 2019.

Slutsatsen blir att förvaltningen framöver behöver ha en bättre kartläggning

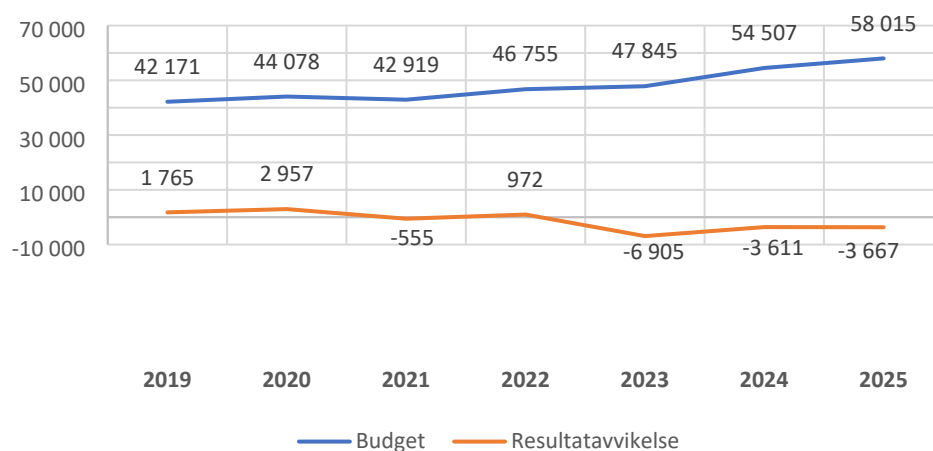
och framskrivning av antalet elever och att i samband med mål och budgetskrivelsen beskriva förändringar av elevvolymen. Hittills har underskotten för anpassad skola varit överraskande och inte ställts i relation till elevförändringen och den kostnad som varje elev är bärare av. Skolformerna har i egentlig betydelse inte kostat mer per elev och årsarbetare, utan den faktor som betytt mest för att budget inte kunnat hållas är på grund av att antalet elever har ökat. Framöver bör behovet av budget för anpassad grundskola minska och under några år öka något på anpassad gymnasieskola.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag att uppdatera den fördjupade analysen av anpassad skola från 2023. Uppdraget återrapporteras till nämndens sammanträde i november 2025, BUN § 86, 2025-09-18.

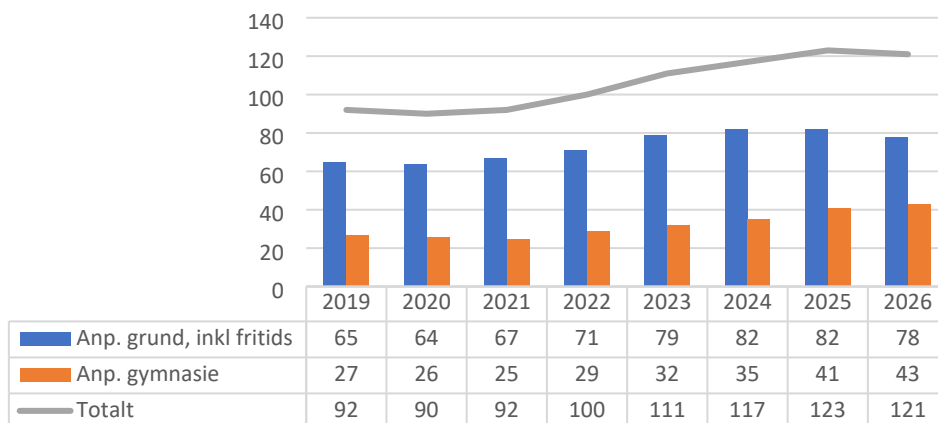
Bakomliggande skäl till nämndens uppdrag är att anpassad skola har visat relativt stora ekonomiska underskott de senaste åren, detta i relation till att nämnden sedan år 2022 har tillstyrkt budgetförstärkningar motsvarande 12,3 miljoner kronor, vilket borde ha inneburit att anpassad skola skulle ha redovisat årliga balanserade resultat.

Utvecklingen av budget och resultatavvikelse redovisas enligt tabellen nedan, tkr.

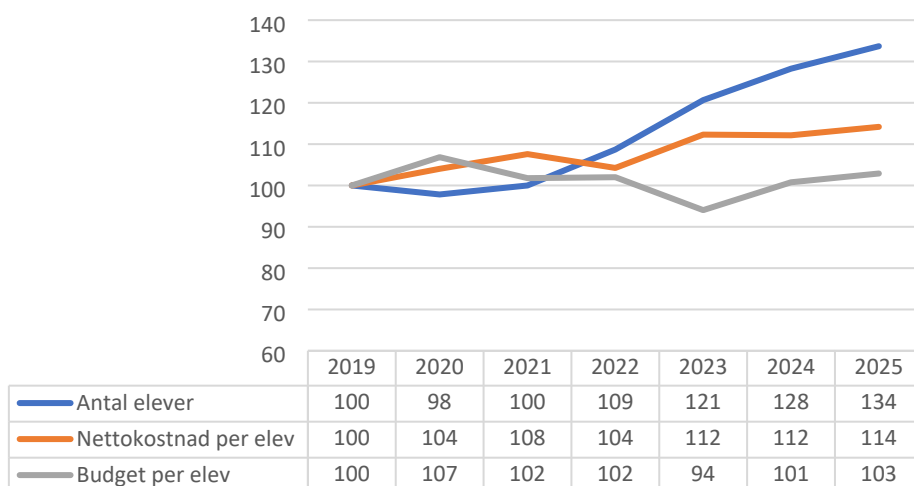

År 2025 avser en prognos och är beräknad på utfallet till och med oktober månad.

Elevutvecklingen har sedan 2019 ökat, diagrammet nedan visar en samlad nedgång av förväntat antal elever för 2026, där elever i anpassad grundskola förväntas minska och i anpassad gymnasieskola att öka. Enligt den senaste befolkningsprognosen så pekar den mot att antalet elever i grundskolan under en tioårsperiod kommer att minska med cirka 17 procent i och med det så kan det antas att detsamma sker för anpassad grundskola. Anpassad gymnasieskola kommer fram till 2028 ha en elevökning för att därefter ha en svag nedgång av elever.

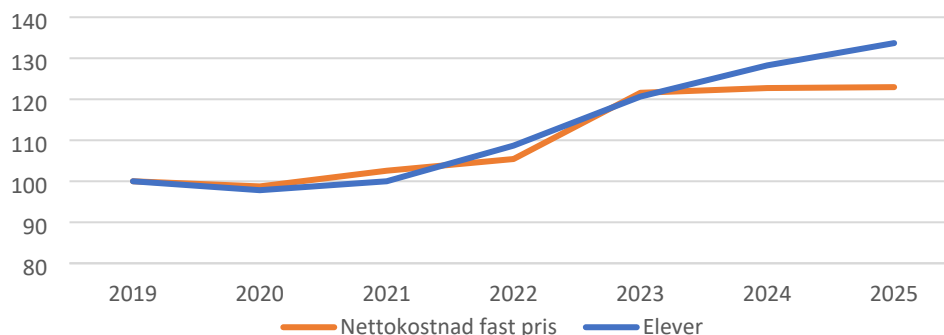
Diagrammet nedan uttrycker genom index, utvecklingen av antalet elever, nettokostnad och budget per elev över tid. Diagrammet avser rörliga priser och index 2019=100

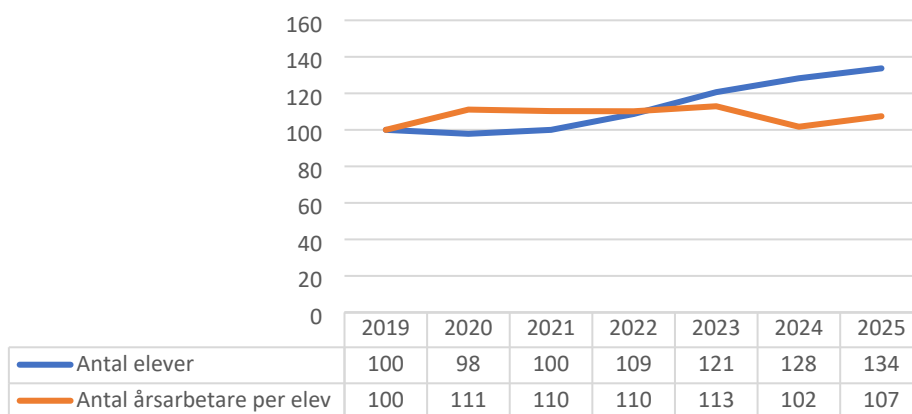
Diagrammet visar att antal elever har sedan 2019 ökat med 34 procent och nettokostnaden per elev har ökat med 14 procent samt budget per elev har en ökning med 3 procent. Analysen av diagrammet blir att antalet elever har från år 2023 fortsatt att öka men nettokostnadsökningen har i stort sett avstannat och budgeten har ökat något. Förhållandet mellan nettokostnad och budget beskriver resultatavvikelsen under åren.

Vid omräkning av nettokostnaden till ett fastpris² och index 2019=100, så bekräftas det att nettokostnadsutvecklingen per elev har avstannat och följer inte elevutvecklingen. Nettokostnaden per elev ligger för 2025 på cirka 500 000 kronor per elev.

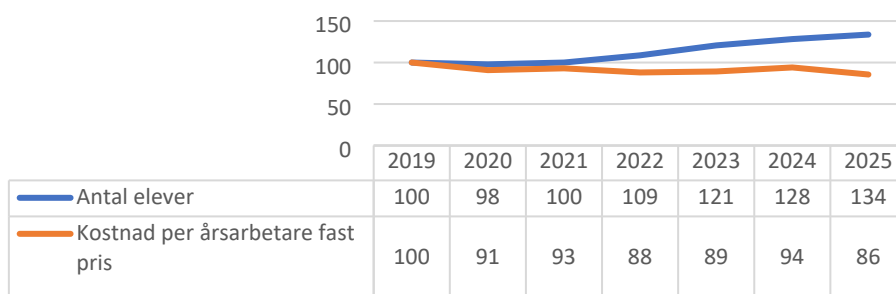
² Beräknat med skolindex, ett viktat löne- och prisindex för kommuners skolverksamhet

Utvecklingen av antal årsarbetare per elev har precis som nettokostnaden avstannat och är över tid minskande. År 2020 var det fler årsarbetare per elev i förhållande till elevutvecklingen i jämförelse med 2025. Index 2019=100

Vid en omräkning av nettokostnaden till ett fastpris³ och index 2019=100 så kan det ses att kostnaden per årsarbetare har minskat sedan 2019 och att lägsta nivå inträffar år 2025.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-29

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

³ Beräknat med skolindex, ett viktat löne- och prisindex för kommuners skolverksamhet

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör